

รายงานผู้ป่วย

ตัวอักษรน่ารู้เรื่องถึงตายจากการกินยาแก้ไข้เก้าปวด

ประยงค์ มูลลอ*

Moolla-or P. Fatal liver failure due to Analgesics. Chula Med J 1989 Apr; 33(4) : 299-307

A 15 year-old-Thai girl ingested a large amount of aspirin and paracetamol with suicidal intention and died four days later. Post-mortem examination revealed extensive necrosis of the liver cells. Fulminant hepatic necrosis might be attributable to a hepatotoxic effect of both aspirin and paracetamol. The serum level of paracetamol was 1.18 mg% or 11.8 µg/ml and aspirin 2.4 mg% at necropsy. This case is the first of its kind reported by the Forensic Medicine Department of Chulalongkorn Hospital.

Reprint request : Moolla-or P, Department of Forensic Medicine, Faculty of Medicine, Chulalongkorn University, Bangkok 10500, Thailand.

Received for publication. April 15, 1988.

* ภาควิชานิติเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ยาแก้ไข้แก้ปวดที่ใช้กันมาเก่าแก่คือ แอกไซไพริน (Salicylate group) นั้น ทุกคนทราบดีว่ามีผลข้างเคียงอยู่มาก กล่าวได้ว่ามีผลต่อทุกระบบของร่างกาย 尤如 แพทย์พยายามเลี่ยงในการจ่ายให้คนไข้ใน การรักษาอาการไข้หรือปวดธรรมชาติ แต่ก็ยังจำเป็นในการที่จะต้องใช้ยาตัวนี้ในการรักษาโรคต่าง ๆ อีก อาทิ ไข้รูมาติก โรคข้ออักเสบรูมาตอยดิสเตเมิก ลูปัส หรือ กลุ่มอาการ Reiter ซึ่งการรักษาโรคเหล่านี้ในเด็ก หรือ young adult ต้องใช้ในขนาดหรือจำนวนมากจนระดับของยาในเลือด 350 mg\% ⁽¹⁾ จึงจะได้ผล ซึ่งระดับของยาในเลือดสูงขนาดนี้มีผลร้ายต่อวัยรุ่นอย่างเช่น ตับและสมอง เกิดกลุ่มอาการของโรคซึ่งเรียกว่า Reye's⁽²⁾ ซึ่งโรคนี้หรือกลุ่มอาการนี้เป็นผลให้การทำงานของตับล้มเหลวโดยเฉียบพลัน Acute liver failure และเกิดภาวะ Encephalopathy ขึ้น

อันตรายที่เกิดขึ้นกับตับซึ่งช่วยนิจฉัยว่าเกิดจากยาแอกไซไพรินโดยเฉพาะที่ได้ตรวจพยาธิสภาพของตับภายหลังตายแล้วมีลักษณะเหมือนกับ Reye's syndrome ดังกล่าวแล้วข้างบน คือ จะเป็นลักษณะของ intrahepatic microvesicular fatty degeneration โดยมีเซลล์ของการอักเสบเป็น Round cell⁽³⁻⁵⁾

พยาธิสภาพของสมองดูได้จากมีการบวมของเนื้อสมองโดยทั่วไปและมีการบวมของเซลล์ glial โดยเฉพาะ astrocytes และ oligoglia^(3,4,6,7)

ส่วนยาแก้ไข้แก้ปวดอีกด้วยหนึ่ง ซึ่งนำมาใช้แทนที่แอกไซไพริน คือ พาราเซตามอล หรือ Acetaminophen ซึ่งการใช้ในขนาดมากจะโดยจะใจหรือโดยอุบัติเหตุก็ตามมีผล

ทำให้เกิดเป็นพิษต่อตับและทำให้ตับทำงานล้มเหลว ขนาดที่เชื่อว่าทำให้เกิดคือ 10 กรัม ต่อการรับประทาน 1 ครั้ง⁽⁸⁻¹²⁾ ซึ่งขณะนี้พบรายงานเพิ่มมากขึ้นทุกที

Acetaminophen จะถูกดูดซึมโดยเร็วและเกือบทั้งหมดใน gastrointestinal tract ภายในหลังกิน ระดับของยาในเลือดจะขึ้นสูงสุดในเวลา 30-40 นาที และมี half life ประมาณ 1-4 ชม. เป็นการยากที่จะยืนยันแน่นอนว่ารับประทานเข้าไปจำนวนเท่าใด แต่การหาระดับของยาในเลือดเป็นตัววัดที่แน่นอนกว่า ถ้ามีโอกาสทำได้ระดับของยาในเลือดที่จะทำให้เกิดเป็นพิษต่อตับคือ 300 mg/ml ภายในหลังกิน 2 ชม.

รายงานผู้ป่วย (รวบรวมจากแฟ้มประวัติและติดตามผลจากห้องทดลองต่าง ๆ)

เด็กหญิงไทย อายุ 15 ปี มา ร.พ.จุฬาลงกรณ์ด้วยอาการปวดท้องมากมา 1 วัน แล้วไม่รู้สึกดี

ประวัติในอดีต 3 วัน ก่อนผู้ป่วยทะเลาะกับญาติแล้วพยายามพื้นทรายของพื้นที่ซึ่งเป็นยาจาก ร.พ.ตัวร่วง 3 ช่อง พื้นที่ที่ได้พยายามหลังคลอดบุตรเป็นยาแก้ปวด ยาบำรุงสีน้ำตาลและสีแดงกินหมาดทั้งสามช่องไม่ทราบว่าเป็นจำนวนมากกี่เม็ดภายในหลังกินยา 1 ชม. ผู้ป่วยอาเจียนเป็นเม็ดยาอกรามาประมาณ 10 เม็ด ญาติจึงนำส่ง ร.พ.จุฬาลงกรณ์ ภายในหลังกินยาประมาณเกือบ 2 ชม. ผู้ป่วยรู้สึกดี ตรวจร่างกายปกติ แพทย์ได้รับไว้ดูอาการที่ห้องตรวจผู้ป่วยนอก โดยให้น้ำเกลือ เว้าเส้นและสังเกตการเปลี่ยนแปลงของ Vital sign ซึ่งเป็นดังตาราง

Table 1. Shows vital sign after first Admission.

Time (hr)	B.P. (mmHg)	B.T. (C.)	P.R. (/min)
0	140/90	36.6	112
15	100/80	37.7	88
22	100/50	-	84
26	100/50	-	84
42	100/60	37	88

ผลการตรวจทางห้องทดลอง Hct. 40% แรกรับแล้วลดลง 38% ภายใน 31 ชั่วโมง และกลับมา 40% ตามเดิมภายใน 36 ชม.

Hb. 12.6 gm%, wbc 12,900 cu mm, Na 144, mmol/L, K 4.2 mmol/2 Cl-20.5 mmol/L และผู้ป่วยอาเจียนอกรามาเป็นน้ำเลือดสีดำ ๆ จึงล้างท้องจนใส แพทย์เวร

ได้ปรึกษาจิตแพทย์ ซึ่งให้ Motilium 1×3 pc. แล้วให้ผู้ป่วยกลับบ้าน ซึ่งขณะนั้นผู้ป่วยรู้สึกดีต่ออดเวลา มีปวดแน่นบริเวณลิ้นปี๊และท้องด้านขวา ทานอาหารได้ กินแต่ยา Motilium ที่ได้จากโรงพยาบาล แต่ภายหลังกลับไปได้เพียง

16 ชม. ผู้ป่วยกลับปวดท้องมากขึ้นร้องตลอดเวลา ญาติจึงนำส่ง ร.พ.จุฬาลงกรณ์ ห้องฉุกเฉินอีก ตรวจร่างกายแรกรับครั้งที่ 2 (69 ชม.ภายหลังกินยา) ผู้ป่วยรู้สึกดี ม่านตา 3 ม.m.

Table 2. Shows vital sign (second admission).

Time (hr)	B.P. (mmHg)	H.R. (/min)	R.R. (/min)	Conscious
(after ingestion of drugs)				
84	130/80	120	-	good
86	130/80	140	50 on Bird	unconscious
88	90/60	144	"	"
89	เริ่มรักษาโดย Dopamine		"	"
90	100/50	144	"	"
95	60/40	142	"	"
96	expired			

ผลของการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

Glucose = 22 mg/dl, B.U.N = 18 mg/dl, Na+ = 140 mmol/L

K+ = 5.1 mmol/L, Cl- = 95 mmol/L, CO2 = 26.5 mmol/L

TB = 5.1 mg/dl, D.B. = 2.8 mg/dl

A.P. = 62 I.U./l, ALT = 5,000 I.U./L, A.S.T = 436 mol/L

ตรวจพกร่างกาย เมื่อตาย 9 ชม.

สภาพศพภายในอก พบเด็กสาวค่อนข้างท้วม สูง 152 ซม. น้ำหนัก 60 ก.ก. มีลักษณะของตีชานปานกลาง (2 ใน 4 นาว) ตรวจไม่พบบาดแผลหรือสิ่งผิดปกติอื่น

สภาพศพภายนอก

สมองหนัก 1,400 กรัม มีลักษณะของการบวมน้ำ และคั่งเลือดปานกลาง ตรวจพบจ้ำเลือดออกบนบริเวณกล้ามเนื้ออกและในเยื่อบุของปอด และในน่องปอด เยื่อหุ้มหัวใจ เยื่อบุช่องท้อง, ผิวของกระเพาะอาหารและลำไส้โดยตลอด หัวใจหนัก 350 กรัม พนบจุดเลือดออกบนผิวนอก (epicardium) และผิวด้านใน endocardium จากการตรวจทางกล้องจุลทรรศน์พบว่ากล้ามเนื้อหัวใจมี mild fatty degeneration

(P.T.A.H. Stain) ตับหนัก 1,200 กรัม มีลักษณะของสีเหลืองสดเป็นหย่อมกว้าง ๆ เข้ากันได้กับการทำลายของเนื้อตับที่เรียกว่า acute yellow atrophy อยู่ในเนื้อตับที่ค่อนข้างบวมและสีเข้มกว่าปกติ ซึ่งจากการตรวจทางกล้องจุลทรรศน์ได้แสดงให้เห็นการทำลายของเนื้อตับ ในตำแหน่งที่บวมและชีด (รูปที่ 1 และ 2) และตำแหน่งที่มีสีเหลืองสด (รูปที่ 3 และ 4) ไต หนักข้างละ 200, 210 กรัม มีจุดเลือดออกบนเยื่อหุ้มไตและในมัณฑะ ไต ค่อนข้างชีดและบวมเล็กน้อย ผลการตรวจทางกล้องจุลทรรศน์พบว่าเป็น osmotic nephrosis และตับอ่อนบกต.

ตรวจไม่พบ Ferous และ Feric ion หรือ Paraquat หรือ ยาฆ่าแมลง organophosphate

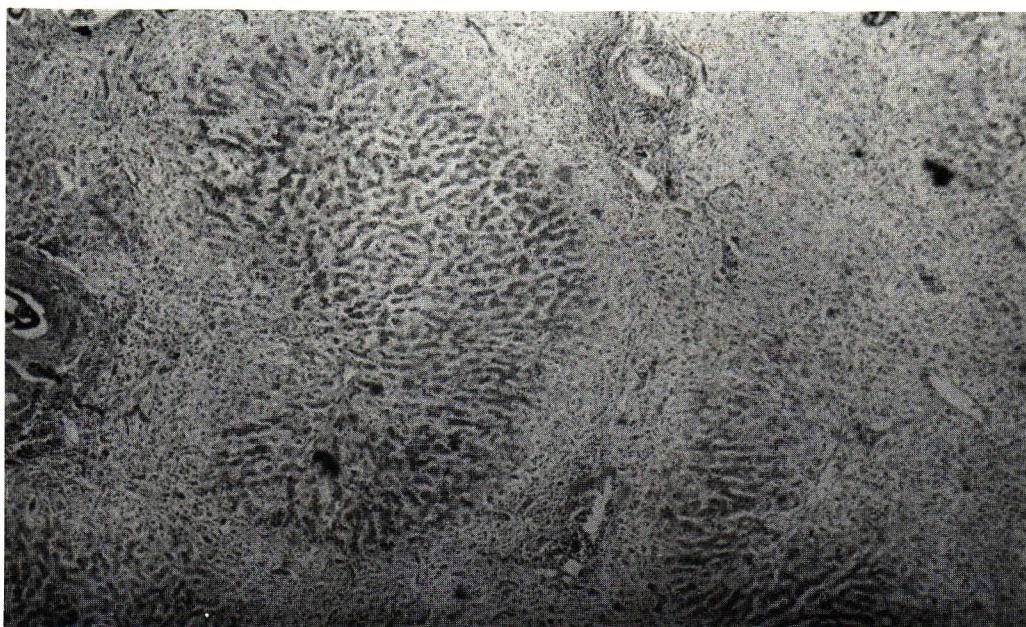

Figure 1. Liver shows area of panlobular microvesicular steatosis, bile stasis in liver cells, markedly round cells infiltration in liver areas ($H\alpha E \times 100$)

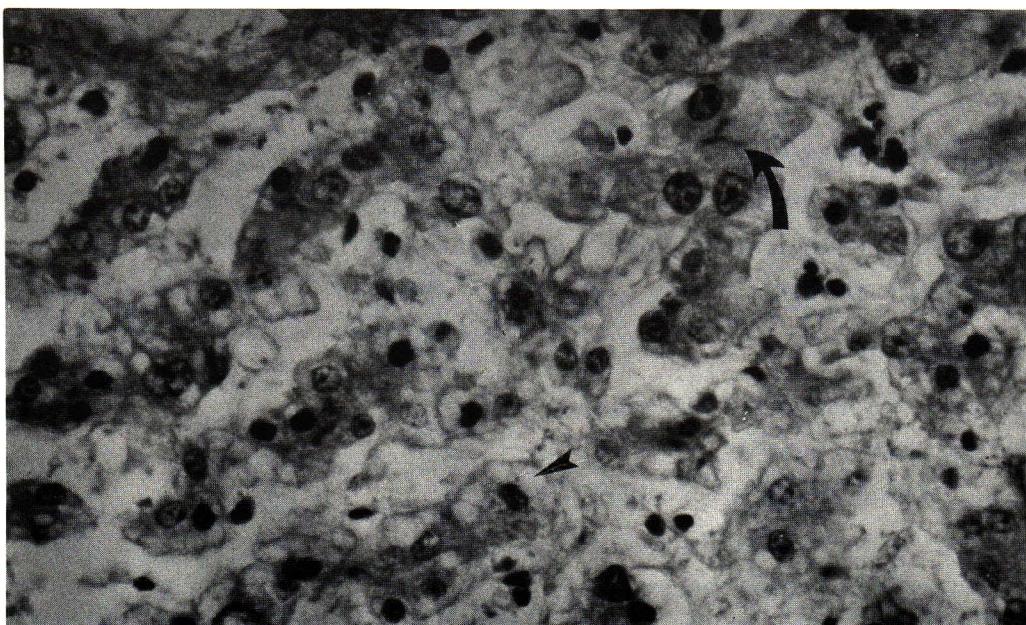

Figure 2. Liver (same area) higherpower ($H\alpha E \times 400$). Showing microvesicular fatty infiltration in the liver cells, (arrow head) and bile stasis (arrow)

Figure 3. Liver; another areas (yellow areas) show severe cell necrosis, councilman - like bodies. ($H \alpha E \times 100$)

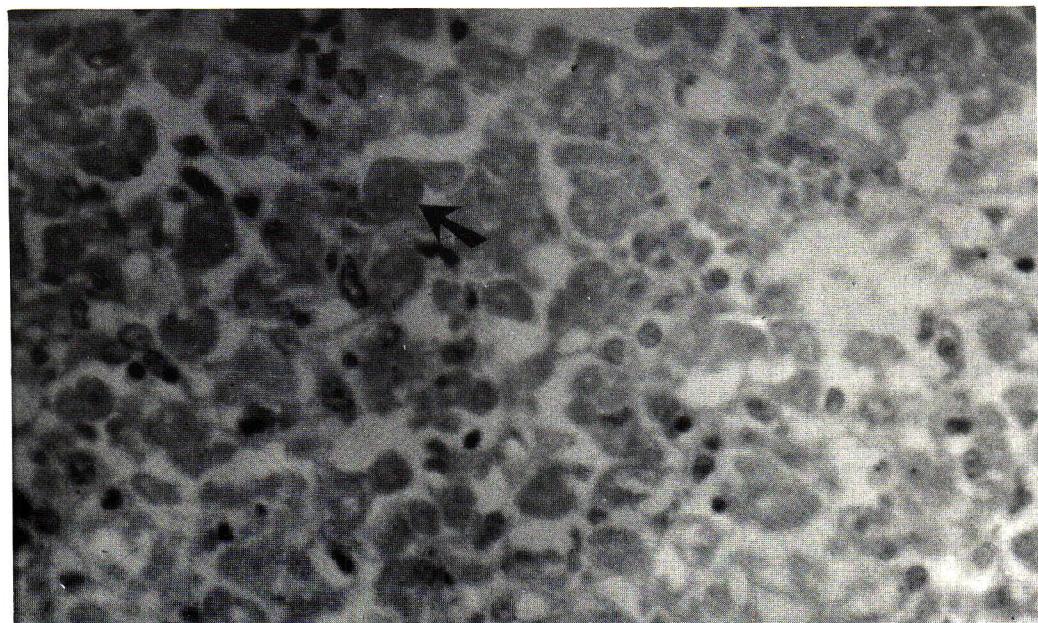

Figure 4. Liver (same area in Fig. 3) Shows Councilman - like bodies (arrow) ($H \alpha E \times 400$)

Table 3. Shows analgesic levels in serum.

Type	Time	Level	
		Mg %	μg/ml
Paracetamol	antemortem (77 hr. after ingestion)	1.72	17.2
	postmortem	1.18	11.8
Aspirin	antemortem (77 hr. after ingestion)	2.5	
	postmortem	2.4	

วิจารณ์

คนไข้ที่ฆ่าตัวตายโดยการกินยาแก้ไข้แก้ปวด ซึ่งเป็นยาสามัญประจำบ้าน เราชับไม่นับอย่นัก โดยเฉพาะในรายงานนี้ ผู้ตายได้รับยาทั้งชาลิชาเลทและเซฟตามโนเฟน การที่แพทย์จะจ่ายยาทั้งชนิดนี้ร่วมกันอาจกล่าวได้ว่าเป็นไปไม่ได้ ในผู้ตายในรายงานนี้ชาลิชาเลทที่ได้อาจจะไม่ใช่จากกลุ่มของยาที่ได้จากประวัติโดยตรง ผู้ตายอาจจะไปกินจากยาที่มีอยู่ในบ้านเองก็ได้ อย่างไรก็ตามพยาธิสภาพที่พบเข้ากันได้กับผลของพิษชาลิชาเลทเกินขนาด (สมอง, ตับ) และพิษพาราเซตามอลกินชนิด (ตับ) ซึ่งยาทั้งสองตัวนี้มีผลร้ายต่อตับทั้งคู่ ทำให้ผู้ตายถึงแก่กรรมจากการเลือดออกในที่ต่าง ๆ มากที่สุดในทางเดินอาหารซึ่งเป็นผลจากการล้มเหลวของตับ

อย่างไรก็ตามในกรณีที่คนไข้ได้รับยาชาลิชาเลทจนเกิดอาการที่เราเรียกว่าคลายกลุ่มอาการของ Reye ก็ตาม การรักษาภัยเพียงแต่หยุดยา พยาธิสภาพต่าง ๆ ก็จะหายไปได้เอง และระดับของเอนไซม์ที่เกิดจากการทำงานในตับก็จะกลับสู่ปกติในประมาณ 2 อาทิตย์ กรณีที่ขึ้นหาดของยาที่ได้รับจะมากถึงกินขนาด คนไข้ก็มักจะตาย ในผู้ตายรายนี้ขนาดของชาลิชาเลಥอาจจะไม่ใช่ขนาดที่ทำให้ตาย แต่เนื่องจากผู้ตายได้รับพาราเซตามอลในขนาดที่ทำให้ตายได้ ซึ่งยาทั้งสองตัวนี้มีผลรุนแรงก็ต่อตับดังได้กล่าวมาแล้ว

กลไกของการเมทามีโซเทกซ์ของยา Acetaminophen¹³ มือญี่ปุ่น 2 ทาง โดย 2 ทางแรกไม่ทำให้เกิดพิษแต่กลไกที่ 3 ซึ่ง

เกี่ยวพันกับ cytochrome P450 mixed function oxidative enzyme system นี้จะเป็นพิษต่อตับ ในระดับของยาที่รับประทานเพื่อการรักษาตามปกติ (Therapeutic dose) เมทา-ไมโลเจทที่เกิดขึ้นในกระบวนการนี้จะรวมกับ Glutathione ซึ่งจะทำให้ไม่เป็นพิษและขับออกจากร่างกายโดยทางปัสสาวะ

Stage ของ Acetaminophen Toxicity¹³ แบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่หลังกินยา 24 ชม. แรก จะมีอาการตั้งแต่ คลื่นไส้ อาเจียน พุคไม่ชัด เป็นอาหาร

ระยะที่ 2 24-48 ชม. อาการคนไข้ดีขึ้น แต่จะมีการเปลี่ยนแปลงของเอนไซม์ของตับ AST, ALT, bilirubin, P.T. เริ่มสูงขึ้น

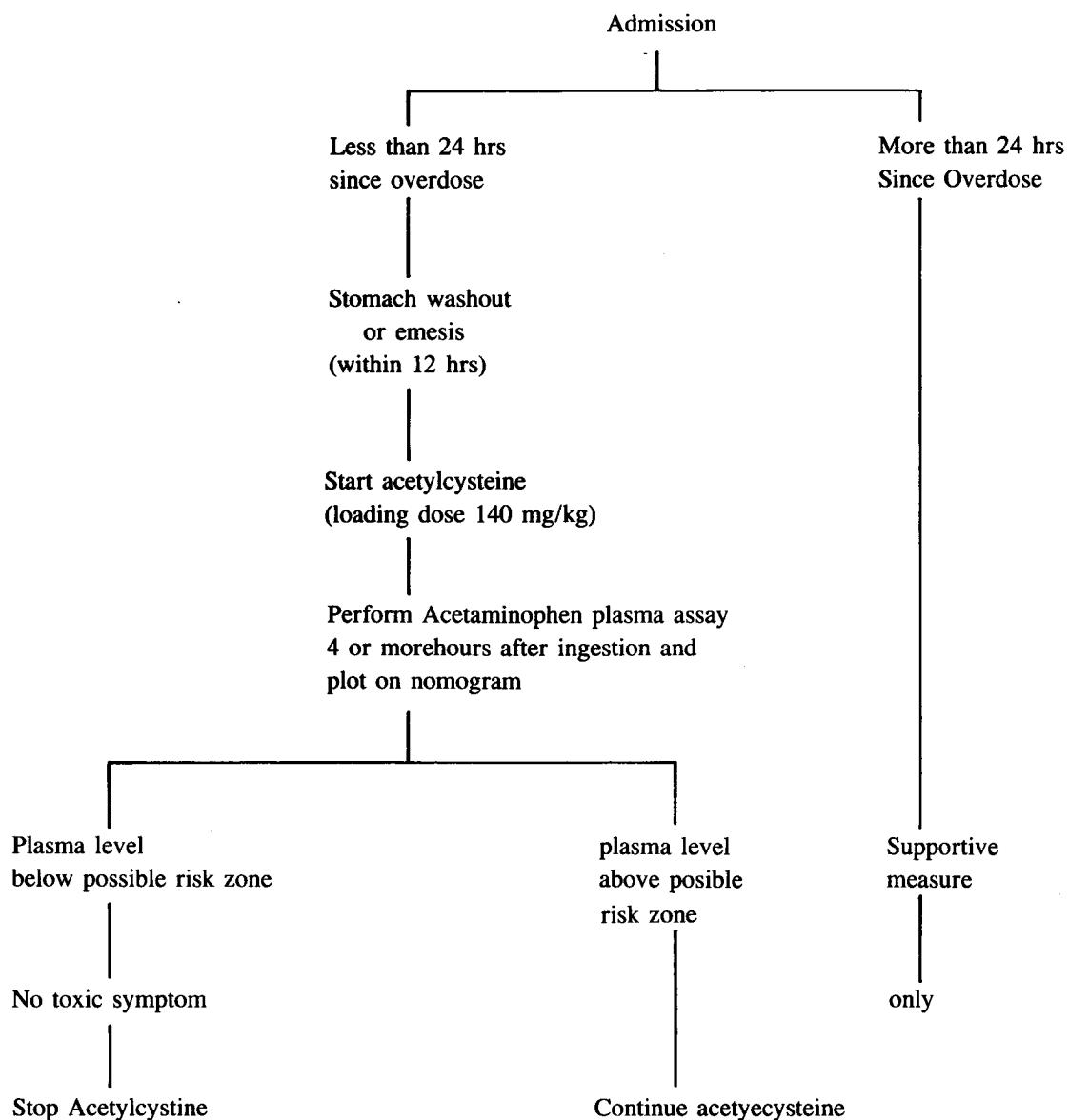
ระยะที่ 3 72-96 ชม. ซึ่งเป็นระยะที่การเป็นพิษต่อตับสูงสุด ระดับของ AST อาจสูงกว่า 20,000 I.U.

ระยะที่ 4 4-14 วัน เมื่อเลยวันที่ 4 มาแล้ว คนไข้มักจะหาย (recovery)

ซึ่งในรายคนไข้ที่รายงานนี้คนไข้ตายในปลายระยะที่ 3 ซึ่งเป็นระยะที่ peak hepatotoxicity คือ 96 ชม. หลังกินยา

การรักษาในรายที่ได้รับยาพาราเซตามอลที่เกินขนาด ถ้าวินิจฉัยได้ทันท่วงที และรักษาได้ถูกต้อง ก็อาจจะรอดตายได้ดังตารางรูปที่ 1 ซึ่งนำมาจาก Hall A.H, Rumack B.H. Management of Acute Acetaminophen Toxicity⁽¹³⁾

Diagram 1. Treatment algorithm for acetaminophen overdose.

ผู้ชายได้มาขอรับการรักษาครั้งแรกภายหลังกินยา 2 ชั่วโมง ถ้าได้รับการรักษาตามแผนที่วางไว้ในรูปข้างบน ก็อาจจะปลอดภัย ความสำคัญคือการที่จะต้องวินิจฉัยได้เร็ว เพื่อการรักษาที่ถูกทาง การที่คนไข้ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็น พิษของอะเซตามิโน芬เมื่อเลย 24 ชั่วโมงไปแล้ว จึงได้แต่ รักษาตามอาการเท่านั้น

อนึ่งเคยมีรายงานว่า มีคนไข้ได้รับการรักษาหาย และตับจะกลับมาปกติภายใน 3 เดือน⁽⁹⁾

พยาธิสภาพของตับที่พบในพิษของอะเซตามิโน芬 Davidson and Eastman⁽¹⁴⁾ ได้รายงานไว้ว่าครั้งแรกกว่ามี

Extensive necrosis of liver cells, Councilman-like bodies มีให้พบจำนวนมาก และมี cellular infiltration อยู่จำนวนมาก ซึ่งคงกับในรายงานนี้

และการกินยาอะเซตามิโน芬ร่วมกับยาอื่น ๆ (ในรายงานนี้เป็น แอสไพริน) หรือร่วมกับแอลกอฮอล์ จะทำให้เกิดผลที่เป็นพิษต่อตับรุนแรงยิ่งขึ้น เนื่องจากเมทาไบโอล์ ของอะเซตามิโน芬ซึ่งเป็นพิษต่อเซลล์ของตับซึ่งมาจากการพิษของยาตัวอื่น ๆ อยู่แล้วให้มากขึ้นก้าวไปก่อ Leist et al⁽¹⁵⁾ ได้เคยรายงานผลของการตรวจเอนไซม์ของตับในคนไข้ที่กินอะเซตามิโน芬ร่วมกับแอลกอฮอล์ 3 ราย โดยระดับของ

AST และ ALT จะขึ้นสูงถึง 28,000-38,000 I.U./L ในขณะที่คนไข้ในรายงานปัจจุบันสูงเพียง 4,300 และ 5,000 I.U./L ส่วน A.P. 621 I.U./L เทียบกับรายงานปัจจุบันเพียง 62 I.U./L และ T.B. 25.9 mg/dl เทียบกับรายงานปัจจุบันเพียง 5.1 mg/dl ซึ่งระดับของเชathaminoen ในรายงานของพากษาเป็น 14.5 $\mu\text{g}/\text{ml}$ ภายหลังกินยา 72 ชม. ในขณะที่รายงานของเราเป็น 17.2 $\mu\text{g}/\text{ml}$ ภายหลังกินยา 77 ชม. ดังกล่าวมาแล้ว

นอกจากนี้พยาธิสภาพของอวัยวะอื่น ๆ เช่น หัวใจ เคยมีรายงานว่ามีตายจากกล้ามเนื้อหัวใจตาย^(16,17) ในขณะที่รายงานนี้ตรวจพบเพียง fatty degeneration เท่านั้น

และตับอ่อนในรายนี้ปกติ ในขณะที่เคยมีรายงานว่าพบว่าพิษของเชathaminoen ทำให้ตับอ่อนอักเสบแบบมีเลือดออก⁽¹⁸⁾

องค์การรักษาโดยใช้ specific antidote ก็มีความสำคัญมาก และ N Acetylcysteine ก็เป็น drug of choice ในปัจจุบัน เพราะเคยมีรายงานว่าระดับของยาสูงถึง 198 $\mu\text{g}/\text{ml}$ ในเลือดภายหลังกินยา⁽¹⁹⁾ โดยผู้กินต้องครรภ์ได้ 15 อาทิตย์ รอดโดยลูกปลอดภัยด้วย และอีกรายหนึ่งระดับของเชathaminoen สูง 140 $\mu\text{g}/\text{ml}$ ภายหลังกินยา 12 ชม.⁽²⁰⁾ ทั้งสองรายรอดชีวิตจากการรักษาโดย Acetylcysteine

ซึ่งคนไข้ที่กำลังรายงานอยู่นี้ถ้าได้รับการวินิจฉัยได้รวดเร็วและรักษาโดย Acetyl cysteine ก็อาจจะรอดได้

สรุป

ผู้ป่วยหญิงไทย อายุ 15 ปี กินยาแก้ไข้แก้ปวดท้อง แอลสไพรินและพาราเซตามอลไม่ทราบจำนวนเพื่อฆ่าตัวตาย ผู้ชายถึงแก่กรรม 4 วัน หลังจากกินยา เนื่องจากผู้ชายไม่ได้รับการวินิจฉัยและรักษาที่ถูกต้องแต่ต้น

พยาธิสภาพของศพส่วนใหญ่อยู่ที่ตับ ซึ่งถูกทำลายอย่างมากและพยาธิสภาพที่เปลี่ยนไปนั้นเข้ากันได้กับทั้งพิษของพาราเซตามอลและแอลสไพริน ระดับของยาพาราเซตามอลในเลือดเท่ากับ 11.5 $\mu\text{g}/\text{ml}$ หรือ 1.18 mg% และ แอลสไพริน เท่ากับ 2.4 mg% (หลังตาย) ซึ่งภาวะดังกล่าวเป็นนิ่มบดไม่ป่องนักและภาควิชานิติเวชศาสตร์เพิ่งจะพบเป็นรายแรก

กิตติกรรมประกาศ

ผู้รายงานข้อมูลคุณ รศ.นพ.วิรัช บริรักษ์เจริญวงศ์ ที่ช่วยอ่านและแก้ไขภาษาอังกฤษ และคุณศรีนันท์ เอี่ยมภักดี ผู้ช่วยหารดับของยาพาราเซตามอล และแอลสไพรินให้

อ้างอิง

- Flower RJ, Moncada S, Vane JR. The salicylates. In: Gilman AG, Goodman LS, Gilman A. Goodman and Gillman : The Pharmacologic Basis of Therapeutics. 6th ed. New York. Macmillan Publishing, 1980. 688-95
- Monso C, Taranto A, Nydick L. Effect of aspirin administration on serum glutamic oxaloacetic and glutamic pyruvic transminase in children. F.S.E.B.M. 1560; 93:84-8
- Rich RR, Johnson JR. Salicylate hepatotoxicity in patients with juvenile rheumatoid arthritis. Arthritis Rheum 1973 Jan-Feb; 16(1) : 1-9
- Richs WB. Salicylates hepatotoxicity in Reiter's syndrome. Ann Intern Med 1976 Jan; 84(1) : 152-6
- Barone R, Chase PH, Wallace SL. Salicylate-induced hepatic injury. Arthritis Rheum 1976 Sep-Oct; 19(5) : 964-6
- Gorman TD, Koff RS. Salicylates hepatitis. Gastroenterology 1977 Apr; 72(4) : 72-8
- Starko KM, Mullick FG. Hepatic and cerebral pathology in children with fatal salicylate intoxication : further evidence for a causal relation between salicylate and Reye's syndrome. Lancet 1983 Feb 12:1(8320) : 26-9
- Babb RR. Anagesic hepatotoxicity (medical information). West J Med 1978 Aug; 129(2) : 164-5
- Black M. Hepatotoxicity : pathogenesis and therapeutic intervention. Clin Gastroenterol 1979 Jan; 8(1) : 89-104
- Rose PG. Paracetamol overdose and liver damage. Br Med J 1969 Feb 8;1(5640) : 381-2
- Clark R, Thompson RPH, Borirakchanyavvat V, Widdop B, Division AR, Goulding R. Hepatic damage and death from overdose of paracetamol. Lancet 1973 Jan 13;1(7792) : 66-70
- Black M. Acetaminophen hepatotoxicity. Gastroenterology 1980 Feb; 78(2) : 382-92
- Hall A, Rumack BH. Management of acute acetaminophen ovedose. Am Fam Physician

1986 May; 33(5) : 107-14

14. Davidson DGD, Eastham WN. Acute liver necrosis following overdose of paracetamol. Br Med J 1966 Aug 27; 2(5512) : 497-9
15. Leist MH, Gluskin LE, Payne JA. Enhanced toxicity of acetaminophen in alcoholics : report of three cases. J Clin Gastroenterol 1985 Feb; 7(1) : 55-9
16. Sanerking NG. Acute myocardial necrosis in paracetamol poisoning. Br Med J 1971 Aug 21; 3(5772) : 478
17. Will BJ, Tomkins AM. Acute myocardial necrosis in paracetamol poisoning. Br Med J 1971 Nov 13; 4(5784) : 430-1
18. Calderola V, Hasset JM, Hall AH, Bronstein AB, Kulig KW, Rumuch BH. Hemorrhagic pancreatitis associated with paracetamol overdose. Am J Gastroenterol 1986 Jul; 81(7) : 579-81
19. Smith JP. Drug overdose: changing concepts for modern drugs. South Med J 1986 Oct; 79(10) : 1230-3
20. Ludmir J, Mian DM, London MB, Abbe SG. Maternal acetaminophen overdose at 15 weeks of gestation. Obstet Gynecol 1986 May; 67(5) : 750-1